

14 april 2016

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klagster,
juridisch adviseur: mr. R. de Bont, advocaat te Waalre,

tegen:

(*wijlen*) **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven priester in het bisdom Roermond.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 15 juli 2015.

Op 9 november 2015 is bij de griffie een inhoudelijke reactie ingekomen van mgr. dr. [naam], vicaris-generaal van het Bisdom Roermond.

Op 22 maart 2016 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klaagster is verschenen en heeft haar standpunt nader toegelicht. Zij werd bijgestaan door haar juridisch adviseur, mr. De Bont.

Namens het Bisdom Roermond zijn verschenen mgr. [naam] voornoemd en de heer mr. [naam], hoofd juridische zaken.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klagster is in de periode 1959-1961 seksueel misbruikt door aangeklaagde. Aangeklaagde was kapelaan in de [parochie] te [plaats]. Klagster verrichtte administratief werk voor aangeklaagde.

2.2. Klagster komt uit een goed katholiek gezin. Aangeklaagde was kapelaan in de [parochie] te [plaats] en genoot veel aanzien, ook in het gezin van klagster. De moeder van klagster was actief in de parochie en verrichtte ondermeer borduurwerk voor de kerk. Aangeklaagde bezocht het gezin van klagster met enige regelmaat. Klagster was een ziekelijk kind en een buitenbeentje. Ze was dyslectisch en werd op school soms uitgelachen. Klagster sloot zich aan bij een gespreksgroep die door aangeklaagde werd geleid. Zij hoopte hierdoor wat zekerheid te vinden. Aanvankelijk genoot klagster van de bijeenkomsten; het

vrolijk en klaagster vond er steun. Later terugdenkend gebeurde het ook toen al regelmatig, dat aangeklaagde erg dicht bij klaagster kwam en over haar heen hing.

Toen klaagster ongeveer zeventien of achttien jaar oud was vroeg aangeklaagde klaagster of zij wat administratief werk voor hem wilde verrichten. Klaagster voelde zich vereerd en deed dat graag. Wekelijks ging ze daarna naar het huis van aangeklaagde. Klaagster voelde zich nog steeds een buitenbeentje en vond troost bij aangeklaagde. Aanvankelijk was dit in gesprekken maar langzaam ging het troosten over in aanrakingen, waarbij klaagster ook bij aangeklaagde op schoot moest zitten.

Klaagster werd door aangeklaagde steeds verregaander betast; aanraken en strelen van haar borsten en geslachtsdelen. Deze handelingen hebben ongeveer een jaar lang wekelijks plaats gevonden. Na ongeveer een jaar nam aangeklaagde klaagster mee naar boven naar zijn slaapkamer. Aangeklaagde heeft klaagster toen verkracht op een brute manier. Nadat hij in haar was klaargekomen vluchtte aangeklaagde. Hij liet klaagster totaal ontredderd achter. Klaagster is weggegaan en nooit meer terug gekeerd naar het huis van aangeklaagde.

Na een jaar ging klaagster in [plaats] studeren. Aangeklaagde liet klaagster per brief weten, dat hij bij haar langs wilde komen. Klaagster is daarvan volledig in paniek geraakt en in de trein gesprongen zonder geld. In [plaats] is ze 's avonds gestrand. Met behulp van een kennis heeft ze een logeeradres weten te vinden. De volgende dag is klaagster doorgereisd naar huis. Thuis durfde klaagster echter niets te vertellen. Klaagster was zeer verward en haar gezinsleden wisten niet wat ze met klaagster aan moesten.

2.3. Klaagster heeft ten gevolge van het misbruik veel problemen ervaren. Na het aangekondigde bezoek door aangeklaagde is klaagster met haar [studie] in [plaats] gestopt. Zij heeft lange tijd onder haar niveau gewerkt en heeft zich later bijgeschoold en alsnog voldoening gevonden in haar werk.

Klaagster had moeite met intimiteit en seksualiteit en was angstig en wantrouwend. Het lukte klaagster niet om een relatie aan te gaan; zij is nooit getrouwd geweest. Ook heeft zij tot haar verdriet geen kinderen. Klaagster voelt zich vaak eenzaam en alleen. De herinneringen aan de traumatische gebeurtenissen met aangeklaagde zijn zeer levendig.

2.4. Klaagster hoopt met het doorlopen van deze procedure rust en vrede te vinden in zichzelf, zodat zij onbezorgd door het leven kan gaan en 'gewoon' kan genieten van gezelschap. Zij hoopt dat haar verhaal ertoe kan bijdragen dat misstanden voor anderen worden voorkomen.

3. De inhoudelijke reactie (zakelijk weergegeven)

Mgr. [naam] heeft in zijn inhoudelijke reactie en ter zitting laten weten dat het Bisdom het zeer betreurt wat klaagster is overkomen. Inmiddels is het het Bisdom bekend dat aangeklaagde meerdere keren in de fout is gegaan. Over aangeklaagde zijn over een lange periode diverse meldingen binnengekomen van grensoverschrijdend gedrag, waaronder ook het benaderen van minderjarigen. In de tijd van het misbruik werd het instituut echter in bescherming genomen en niet de jongeren. Met overplaatsingen probeerde men het dan op te lossen. Het optreden van het Bisdom had heel anders moeten zijn. Men had kordater en ook met concrete maatregelen tegen aangeklaagde op moeten treden. Namens het bisdom willen mgr. [naam] en mr. [naam] klaagster dan ook alle excuses aanbieden. Voor het bisdom is het door klaagster geschetste misbruik zonder meer aannemelijk. Zij spreken hun bewondering uit voor de moed die klaagster heeft gehad om met haar verhaal naar voren te komen en zij hopen dat klaagster door deze stap te zetten verder kan in haar verwerking.

Voorts merken zij op dat de kerk inmiddels alle maatregelen neemt om te zorgen dat dit in de toekomst niet meer zal kunnen gebeuren. De kerk heeft lering getrokken uit hetgeen door klaagster en andere klagers naar voren is gebracht.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer negenenvijftig jaar verstreken sedert de feiten, die klaagster aangeklaagde verwijt, zich hebben voorgedaan. Aangezien aangeklaagde is overleden zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden, dat de gebeurtenissen die klaagster schetst hebben plaatsgevonden. De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klaagster, in de periode van circa 1959-1961, het slachtoffer is geworden van seksueel misbruik gepleegd door aangeklaagde. Dit misbruik bestond uit het gedurende een jaar lang wekelijks aanraken en betasten van klaagster en het strelen van haar borsten en geslachtsdelen en het één maal op brute wijze verkrachten van klaagster, waarbij aangeklaagde in klaagster is klaargekomen.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klaagster haar verhaal heeft verteld.

Daarnaast wordt haar verklaring ondersteund door:

- De brief van psychotherapeut [naam] van 21 april 2015, waarin is opgenomen dat klaagster in behandeling is geweest van 2008 tot 2011 en het thema van seksueel misbruik door een geestelijke daarbij veelvuldig is benoemd;
- De door mgr. [naam] bij de inhoudelijke reactie gevoegde brieven en notities uit het archief van het Bisdom van [datum], [datum], [datum], [datum], [datum] en [datum], waarin het onbetamelijke gedrag van aangeklaagde jegens minderjarigen en de zorgen daarover werden besproken.
- De verklaring van mgr. [naam], zowel in de inhoudelijke reactie als ter zitting, dat ook uit andere zaken is gebleken dat aangeklaagde meerdere keren in de fout is gegaan;
- Klacht 2014W1218 en de daarbij behorende steunverklaring waarin sprake was van een poging tot verkrachting door aangeklaagde en voorts klacht 2014W1365.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en gezien de afhankelijkheidsrelatie tussen klaagster en aangeklaagde hoogst kwalijk is geweest. Klaagster was ten tijde van de aanvang van het misbruik slechts zeventien jaar oud. Aangeklaagde was voor haar iemand in wie zij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De Klachtencommissie hoopt dat de gegrondverklaring van de klacht alsmede de erkenning van het leed dat klaagster is aangedaan kunnen bijdragen aan de

vermindering van dat leed. Mgr. [naam] en mr. [naam] hebben hiertoe stappen gezet door zowel in de inhoudelijke reactie als ter zitting het leed dat klaagster is aangedaan te erkennen en oprecht excuses aan te bieden en spijt en medeleven te betuigen.

4.6. De Klachtencommissie wijst klaagster erop dat zij zich, bij een gegronde verklaring van de klacht door de Bisschop van Roermond, voor het verkrijgen van schadevergoeding kan wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van Roermond de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 14 april 2016 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, W.M. Veltman-Breddels en drs. J.L.H.H. Kunnen, leden, bijgestaan door mr. J.C. Quint, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klaagster en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klaagster verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.